

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

Soome Keskkonnaministeeriumi meetmed keskkonnamüra leevendamiseks ja elanike teavitamiseks

Keskkonnamüra konverents, Tallinn,
21. oktoober 2010

• Sisukord

- Taust

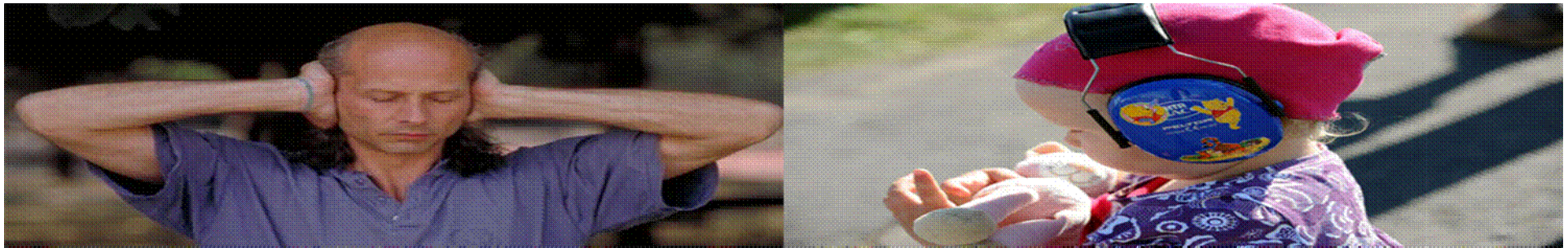
- Müra mõju
- Tegevuspõhimõtted
- Õigusaktid ja otsused
- Haldusstruktuur
- Keskkonnamüra leevendamine, kaks näidet
 - Müra vähendamise aluspõhimõtted
 - Globaalne meede: Keskkonnamüra direktiiv 2002/49/EÜ
 - Kohalik meede: mootorsaaniaid

- Teave elanikele

- Järeldused

• Taust – müra mõju

- Üks kuuest soomlasest elab paikkonnas, kus müra tase ületab igapäevaselt soovitusliku normtaseme 55 dB
- Majanduslik mõju võib olla märkimisväärne
 - 0,2 – 2% SKTst (sisemajanduse kogutoodangust)
 - EÜ (Euroopa Ühenduse) aladel umbes 13-38 miljardit eurot
 - SKT/FIN/2008 184,7 miljardit € → 0,37 – 3,7 miljardit €

• Taust - tegevuspõhimõtted

- Ühine tahe müra leevendamiseks
 - Sõidukijuhid
 - Mõju tervisele ja heaolule
 - Meeldiv vähese müraga elukeskkond
- Valitsuse otsus müra vähendamise kohta (2006/05/31)
 - Müratasemeid keskkonnas ja müra kuuldavust tuleb oluliselt vähendada aastaks 2020
 - Võrreldes 2003 aastaga elab siis vähemalt 20% vähem inimesi paikkondades, kus päevaaja müratase ületab 55 dB
 - Müravähendusmeetmed keskenduvad esialgu elamupiirkondadesse, kus keskmine päevaaja müratase ületab 65 dB, ning piirkondadesse, kus müra kuuleb suur hulk inimesi

• Müraalased õigusaktid ja otsused (1)

Keskkonnakaitse seadus (86/2000)

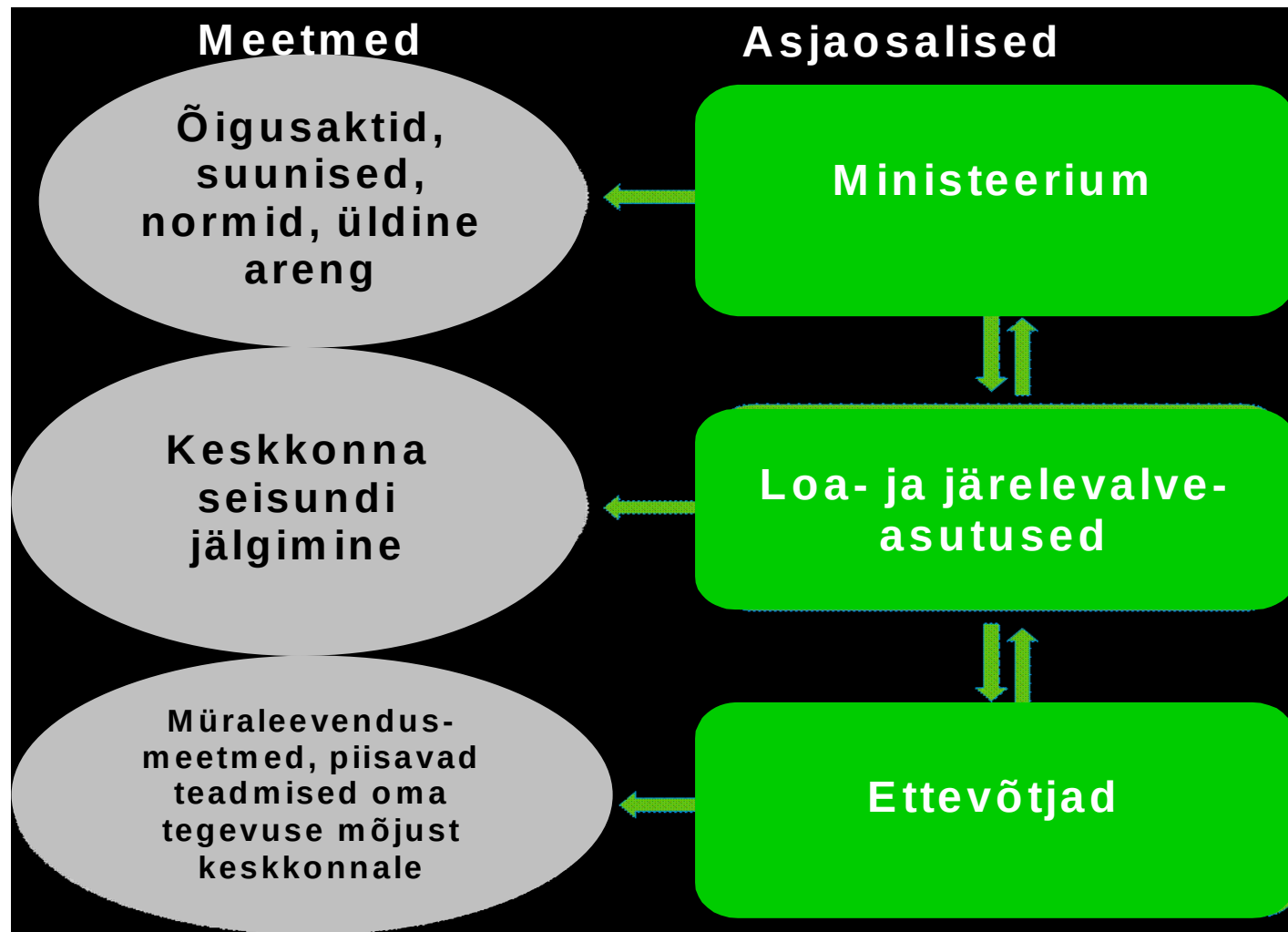
- Müravähendamise seadus on kehtinud alates 1988
- Peamine õigusakt keskkonnamüra vähendamise kohta
- Määratleb müra kui heidet, mis võib põhjustada keskkonnasaastet
- Keskkonnasaastet põhjustavatel ettevõtjatel peavad olema piisavad teadmised oma tegevuse mõjust keskkonnale
 - Kohaldatakse ka teehooldajate ning raudteeliikluse või lennuväljade käitajatele
- Üldpõhimõtted
 - Vältimine, kahjuliku mõju minimeerimine, ettevaatus ja hoolsus, parim võimalik tehnoloogia (BAT), parim keskkonnatava (BEP) ja põhimõte “saastaja maksab”
- Alus keskkonnamüra hindamise ja juhtimise direktiivi ülevõtmiseks (Keskkonnamüra direktiiv 2002/49/EÜ)

• Müraalased õigusaktid ja otsused (2)

- Valitsuse seadlus EÜ poolt nõutava (801/2004) müra kaardistamise kohta ja müra vähendamise tegevuskavade kohta
- Valitsuse seadlus välisseadmete müraheitetasemete kohta (621/2001)
- Valitsuse otsus müratasemete suunisväärtuste kohta (993/1992)
- Maakasutus- ja ehitusseadus (132/1999)
 - Maakasutuse kavandamise süsteem
 - kava teostamise keskkonnamõju
 - Ehitusjuhiste eesmärgid
 - Soome ehitusseadustik
- Mitmed muud müra vähemalt osaliselt käsitlevad seadused

- Taust - haldusstruktuur

- Keskkonnamüra leevendamine

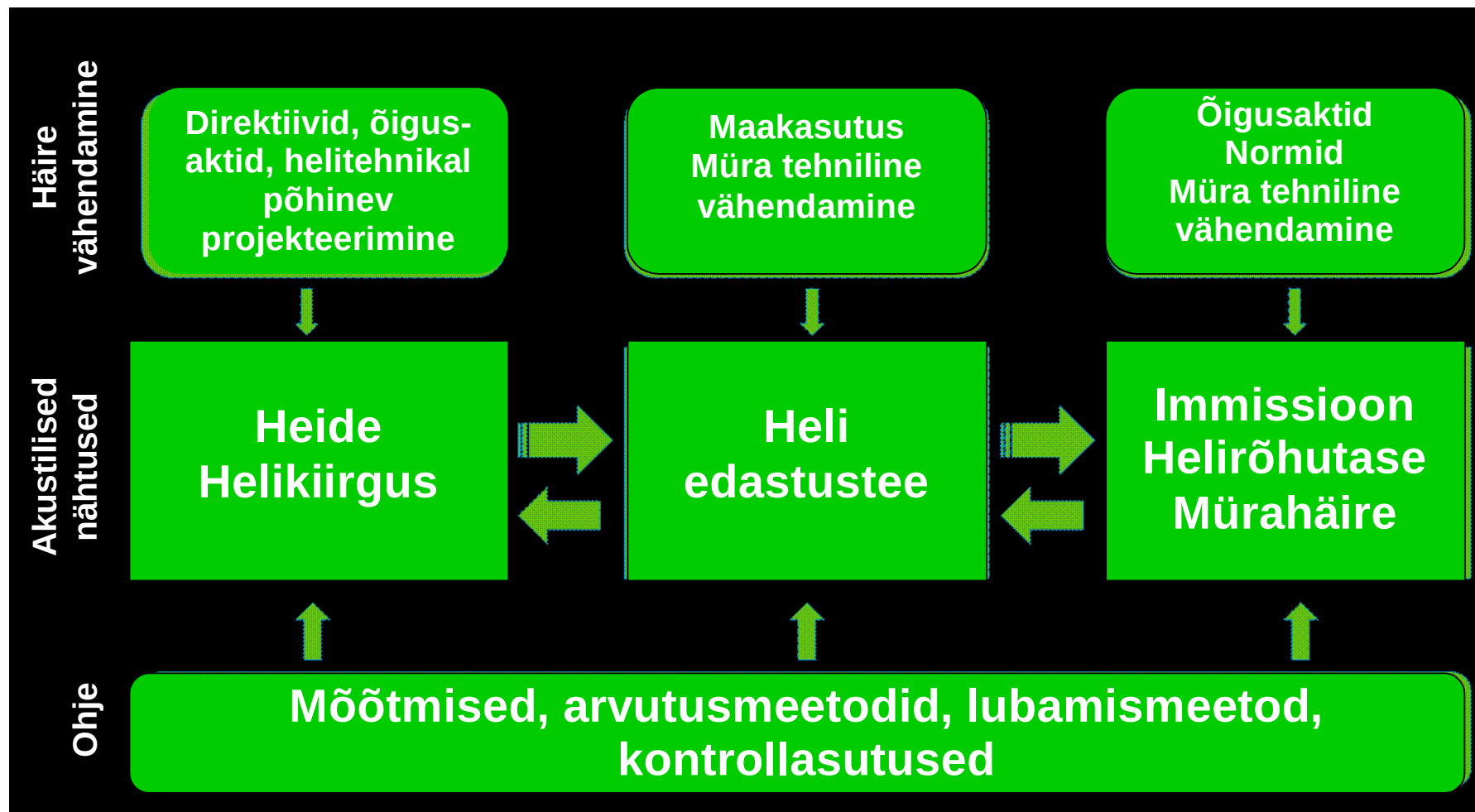
Müra vähendamise aluspõhimõtted (1)

- Keskkonnamõju
 - Meetmed müraallika suhtes
 - Kaugus häiritud kohast
 - Kasutuspiirangud
 - Häiritud koha varjestamine
- Muud mõjud
 - Mõju kaubandusele
 - Kulud
 - jne.

- Keskkonnamüra leevendamine

Müra vähendamise aluspõhimõtted (2)

-
-
- Näide 1 – Keskkonnamüra direktiiv 2002/49/EÜ (KMD)

Nõuded

- Strateegilised mürakaardid ja müra vähendamise tegevuskavad
 - Linnastud
 - Transpordirajatised ja lennuväljad
- Müratingimuste uurimiseks ja tegevuskavade koostamiseks määratud pädevad asutused
- Vastupidiselt tavalisele kaardistamiskorrale nõuab direktiiv
 - üldiste näitajate ja meetodite kasutamist ning müra vähendamise tegevuskavade koostamist
 - aruannete ja programmide kontrollimist ning vajaduse korral muutmist iga viie aasta tagant

-
-
- KMD – soome seaduste koostamine

Meetmed

- Keskkonnamüra direktiivi Soome õigusesse ülevõtmiseks nõutavate seaduste koostamine
- Auto- ja raudteetranspordi arvutuslike mudelite muudatused direktiivi nõuete rahuldamiseks
- Suunised ja taustmaterjal ajutistele arvutuslikele mudelitele

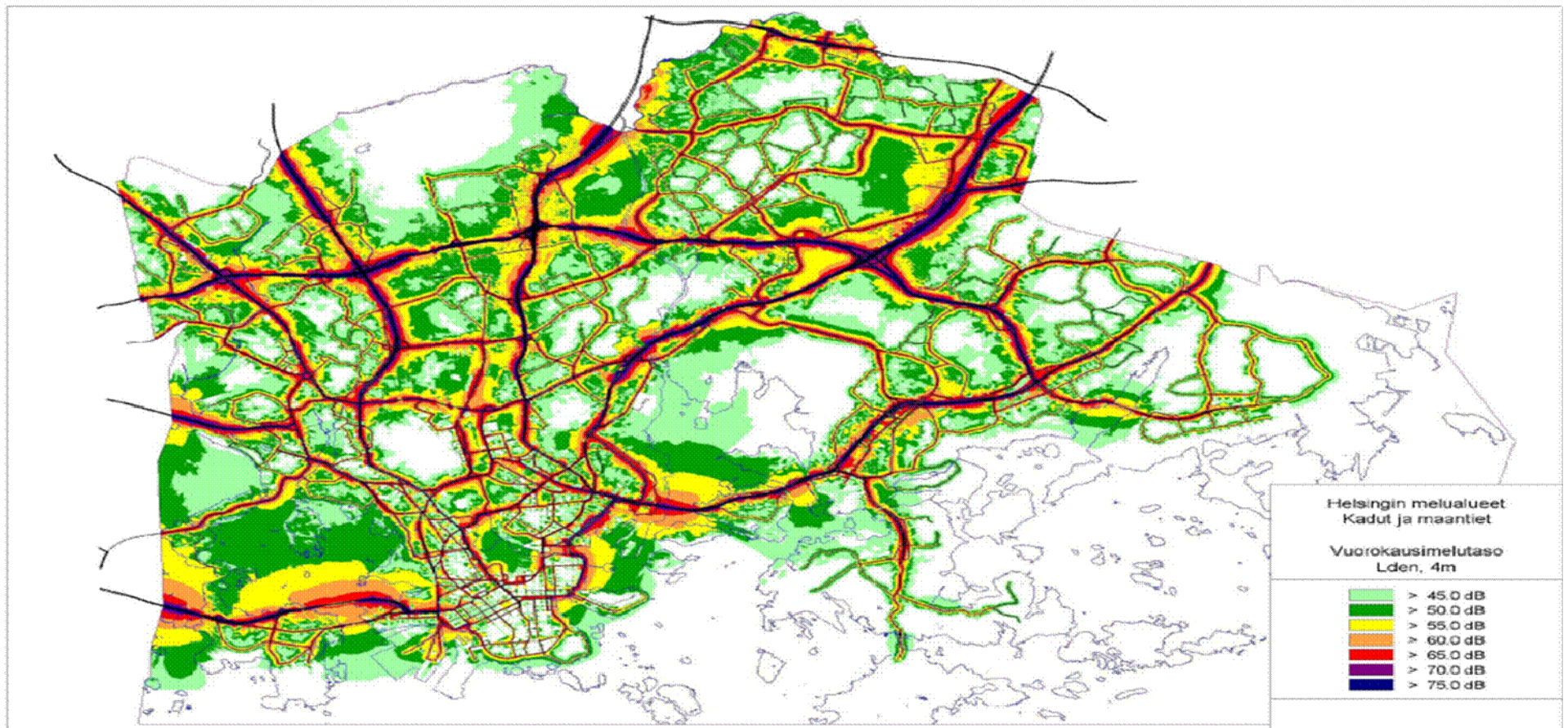

● KMD – järgud

- Kaardistamise esimene järk
 - Helsingi ja selle ümbrus
 - Umbes 530 km avalikult kasutatavaid teid
 - Helsingi-Vantaa ja Helsingi-Malmi lennuväljad
 - Raudtee Helsinki-Tikkurila
- Kaardistamise teine järk
 - Tampere, Turku, Oulu, Lahti, Jyväskylä
 - Umbes 1550 km avalikult kasutatavaid teid
 - Raudtee Helsingi ja Tampere ja Kirkkonummi ja Huopalahti ja Vantaankoski vahel

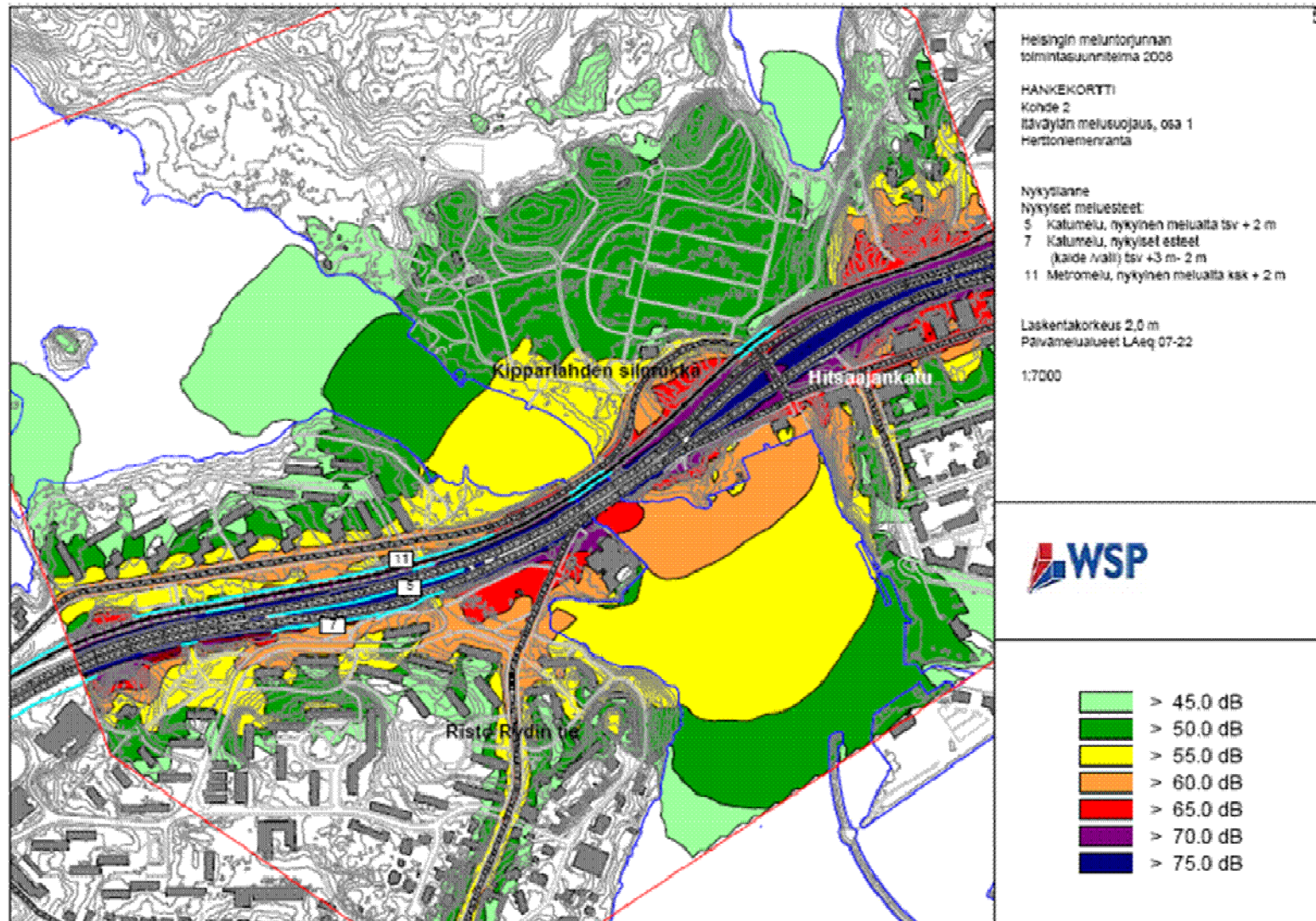

- Helsingi linna mürakaart –teed ja tänavad

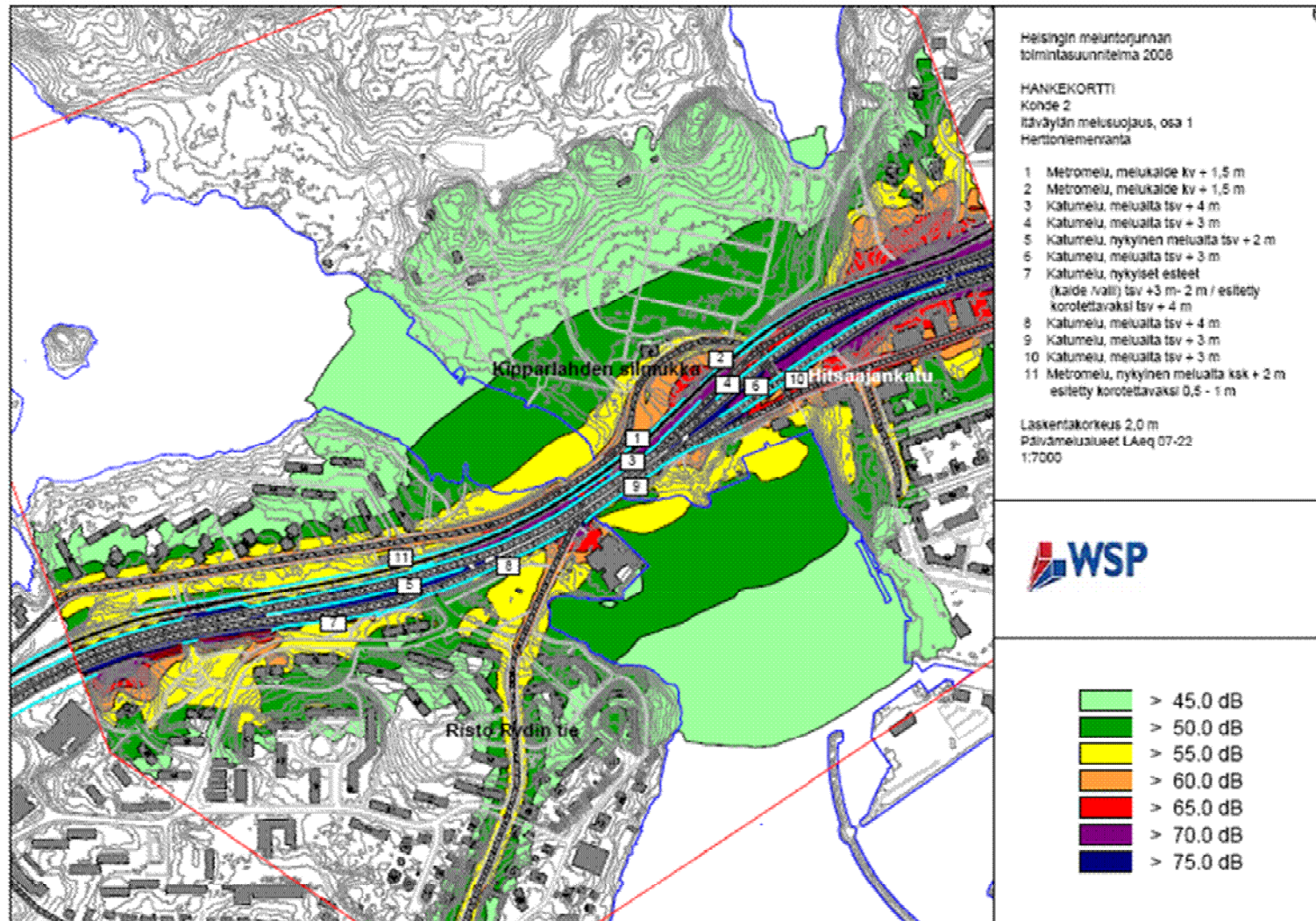

-

- Projekti kaart – enne müra vähendamist

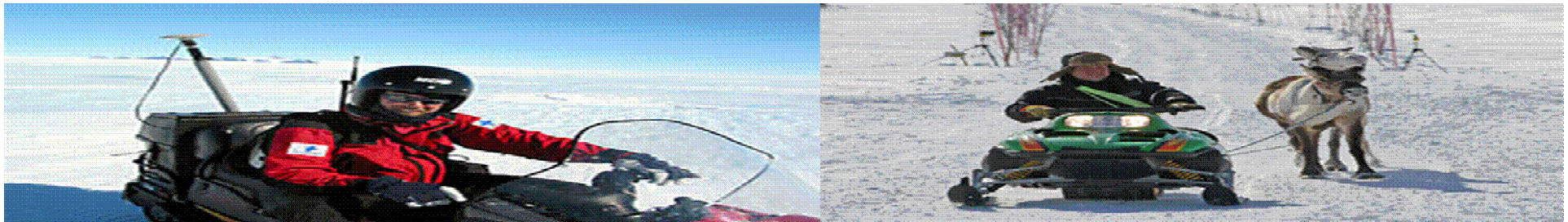
- Projektikaart - pärast müra vähendamist

• Näide 2 - mootorsaanid

Mürahäire

- Mootorsaanisõidu oluline kahjulik mõju on müra
- Võib häirida looduses lõõgastujaid, aga ka püsielamutes ja puhkemajades viibijaid
- Kõige probleemsemad kohad on hoonete läheduses kulgevad rajad
- Ametialane kasutamine
 - Elupäästmine; arstid, loomaarstid
 - Kaubandus; põhjapõdrakarjused, metsatöölised, teadlased
- Lõõgastumine
 - Kalapüük, jaht

-
-
- Mootorsaanid – õigusaktid

Seadmete kasutamine ja müra piirväärtused

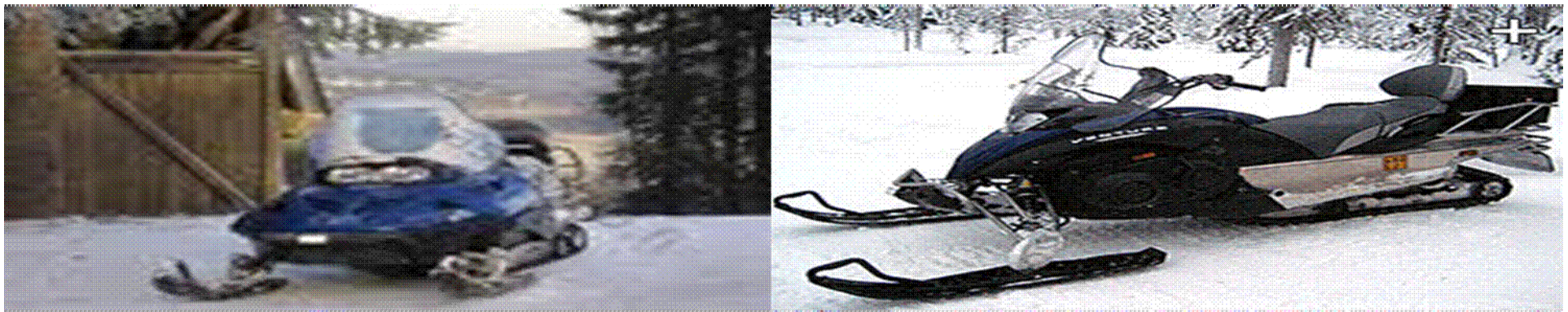
- Maastikusõidukite seadus (1710/1995), mootorsõidukeid ei tohi kasutada maastikul sõitmiseks, peatumiseks või parkimiseks ilma maaomaniku või rentniku loata
- Maastikusõidukite piirangute seadlus (1251/2002) mootorsaanide müra kohta
- Riiginõukogu otsus (VNp 993/1992) lubatud müratasemete kohta

- Mootorsaaniid – müraheide

Registreerimine

- 2009. a. oli Soomes 117 051 registreeritud mootorsaani
 - Soome on ainus riik Euroopas, millel on andmed tegelike registreerimiste ja SAE J 192 meetodil (täisgaasiga kiirenduskatse) mõõdetud müraväärtuste kohta
- 2008. a. registreeriti 3872 ja 2009. a. 3610 mootorsaani

• Mootorsaanid – rajavõrgustik

- Olemas on hästi hästipiiritletud mootorsaanirajad, et
 - vältida mürahäiret
 - piirata pinnase rikkumist (heitgaasid)
- Võrgustiku kogupikkus on umbes 7300 kilomeetrit
 - Liikluse suunamine ja ohjamine (näiteks kiiruspiirangud)
 - Mürakaardid maakasutuseks

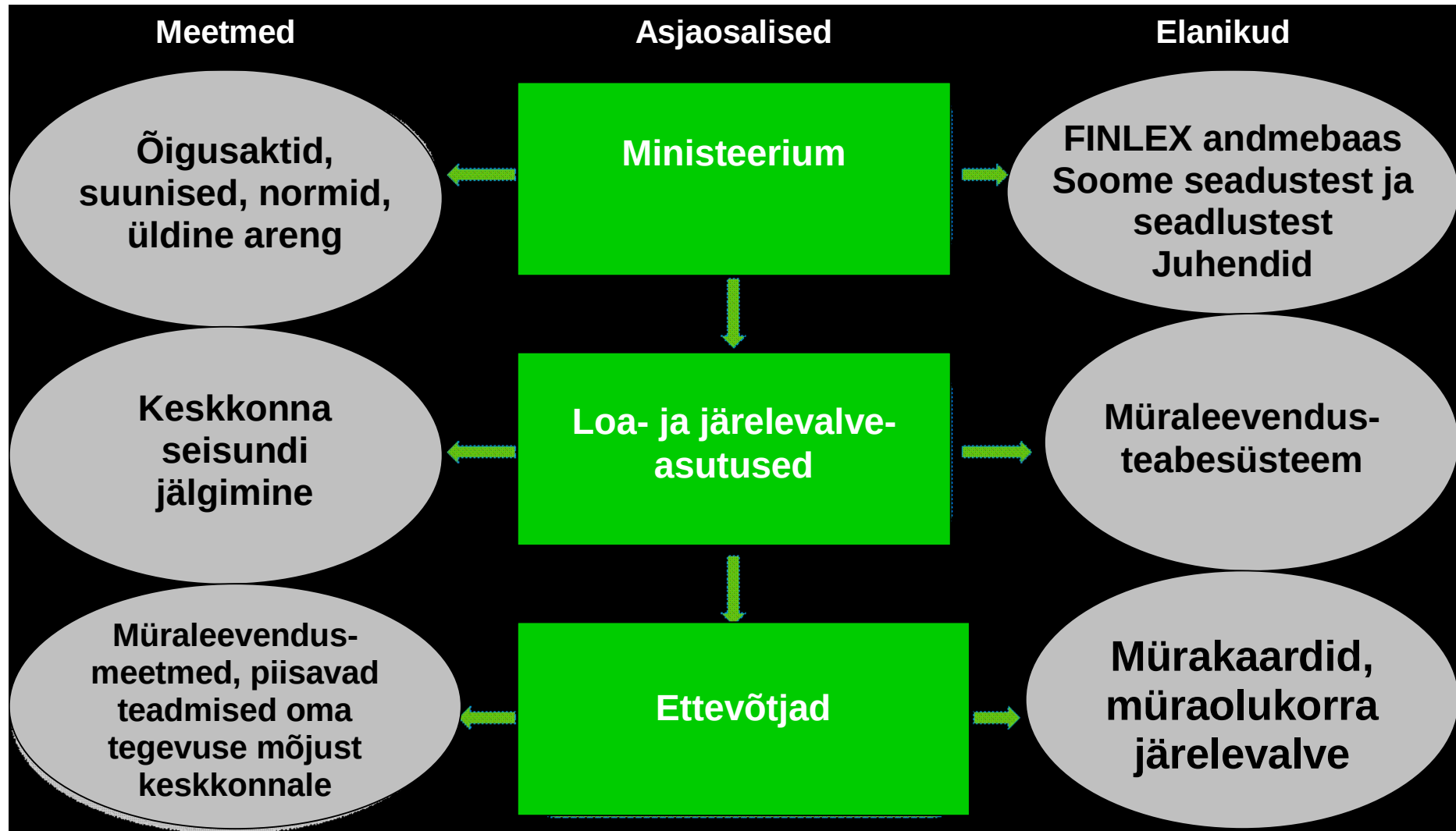

• Mootorsaanid – uuringud

- Teostatud mitu uuringut mootorsaanide müraheitest ja müra piirkondadest
- Uuringud hõlmavad
 - Mootorsaaniradade kavandamiskriteeriume
 - Mõju maakasutusele ja kogukonnale
 - Mõju inimestele ja ühiskondadele
 - Mõju keskkonnale
 - Mõju kaubandusele
 - Erinevate kiiruste, sõidustiilide ja liiklustiheduse mõju mürale
- Mõju direktiivile 2000/14/EÜ (Välisseadmete müra direktiiv)

- Teave elanikele - asjaosalistelt

-
-
- Teave elanikele – erinevatest meediakanalitest

- Ametiasutuste WWW-lehed
 - Juhendid
 - Üldine teave
- Teabesüsteem (andmebaas) müra vähendamiseks
 - Koostanud keskkonnaasutused
 - Toimib üleriikliku teabekogumispunktina erinevatest allikatest põhjustatud müra, mürarikaste paikkondade, müra kuuldavuse ja müraaruannete kohta
- Suhtlusmeediakanalid
 - Facebook jne.
 - Ei kasutata veel täielikult ära

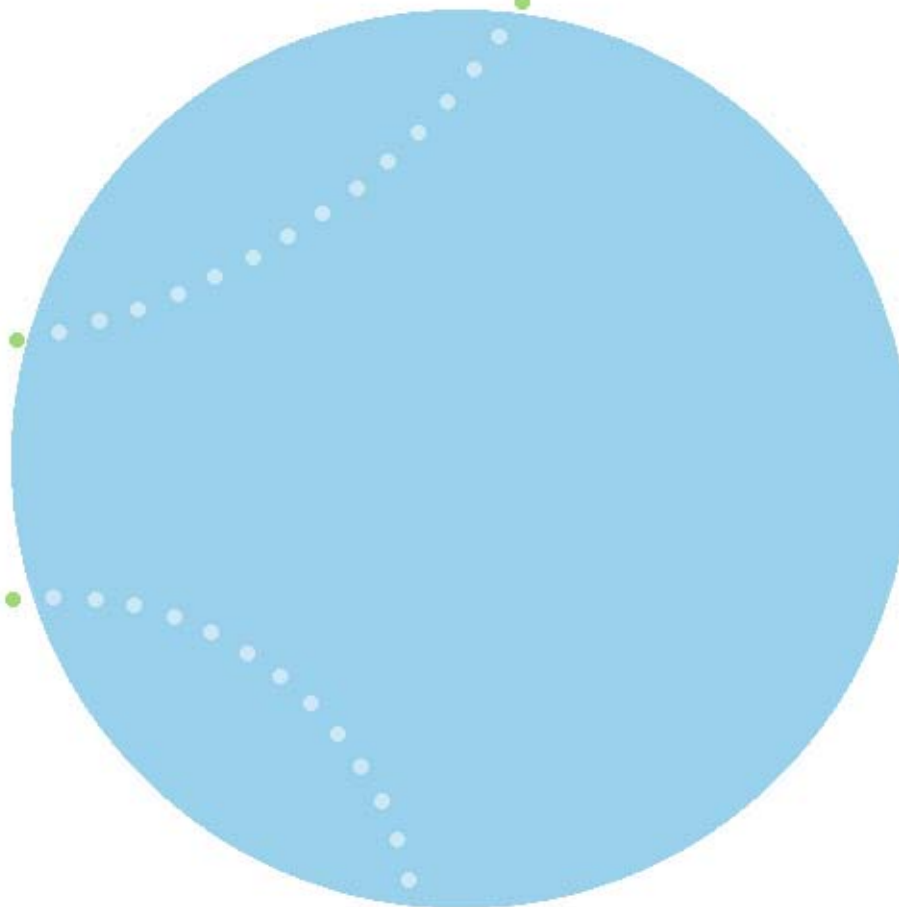
• Järeldused

- Keskkonnamüra on üks olulisemaid keskkonnaprobleeme Euroopas
- Müra mõju vähendamine on raske ülesanne
- Oluline on kasutada mõjutusvahendeid müra vähendamiseks erinevatel tasanditel
 - registreerimine, rajavõrgustik, liiklussuunised ja -ohje jne.
- Globaalsed ja lokaalsed meetmed ja nende vahekord
- Keskkonna akustilised omadused võivad sageli olla elanikele olulisemad kui üksnes müratase

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

Lisateave

<http://www.environment.fi/>

Ari Saarinen / Keskkonnamüra konverents
Tallinn, 21. oktoober 2010